

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I HÄRNÖSAND**

DOM
2018-02-27
Meddelad i
Härnösand

Mål nr
3743-17 E

SÖKANDE

Assa Abloy Entrance Systems Production Skellefteå AB, 556059-9523
Servicegatan 6
931 76 Skellefteå

Ombud: Advokaten Ulf Yxklinten
MAQS Advokatbyrå i Malmö KB
Box 226
201 22 Malmö

MOTPART

Midlanda Flygplats AB, 556932-4832
861 83 Timrå

Ombud: Timrå kommun
861 82 Timrå

KONKURRENSVERKET	
2018-04-20	
Avd	
Dnr	
KSnr	Aktbil

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2016:1145) om offentlig upphandling, LOU

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten beslutar att upphandlingen ska göras om.

Dok.Id 137137

Postadress Box 314 871 27 Härnösand	Besöksadress Backgränd 9	Telefon 0611-46 06 00 E-post: forvaltningsratteniharnosand@dom.se www.forvaltningsratteniharnosand.domstol.se	Telefax 0611-51 18 20	Expeditionstid måndag–fredag 08:00–16:00
--	------------------------------------	--	---------------------------------	---

BAKGRUND

Midlanda Flygplats AB (Midlanda) genomför en upphandling av hangarport till Hangar nummer 5 vid Sundsvall Timrå Airport, dnr UH-2017-145 (totalentreprenad). Upphandlingen genomförs med förenklat förfarande och med tilldelningsgrunden det ekonomiskt mest fördelaktiga, där värderingen görs utifrån kriterierna teknisk lösning, ekonomi, kvalitet och miljö, referenser samt CV för arbetsledningen.

02-10-2017 Av tilldelningsbeslut den 7 september 2017 framgår att Beyron Door AB (Beyron) och Assa Abloy Entrance Systems Production Skellefteå AB (Assa Abloy) lämnat anbud i upphandlingen. Efter utvärdering antogs Beyron som leverantör.

YRKANDEN M.M.

Assa Abloy ansöker om överprövning av upphandlingen och yrkar i första hand att upphandlingen får avslutas först sedan rättelse skett genom ny anbudsutvärdering utan beaktande av anbud från Beyron. I andra hand yrkas att upphandlingen ska göras om.

Till stöd för sin ansökan anför Assa Abloy i huvudsak följande. Assa Abloys anbud har kommit på andra plats vid utvärderingen. Av upphandlingsdokument och svar på fråga i e-Avrop den 16 augusti 2017 framgår att uppfälld port ska ha ett minimihöjdmått på 11,45 meter. Det är således uppställt ett ska-krav att porthöjden ska vara minst 11,45 meter. Av Beyrons anbud framgår att de offererat en höjd på 10,0 meter fri höjd under ben. Detta strider således mot det uppställda ska-kravet. Assa Abloy har offererat en port som uppfyller ska-kravet avseende minimihöjd för uppfälld port. Eftersom Midlanda inte förkastat anbudet från Beyron har de brutit mot transparens- och likabehandlingsprinciperna. Om utvärderingen av anbudet skett i enlighet med LOU och kraven i upphandlingsdokumenten hade Assa

Abloys anbud rätteligen vunnit. Som en följd av Midlandas felaktiga agerande riskerar därmed Assa Abloy att lida skada.

Assa Abloy bestrider vidare att frågan, i frågor och svar, kan förstås på det sätt som Midlanda anför. Frågan avsåg enbart det som framgår av frågan i frågor och svar. Av bilaga 5 framgår bland annat en höjd på 10 meter samt en höjd på 11,7 meter. Höjdangivelsen på 10 meter måste också uppfattas så att den avser höjd från golv till takkonstruktion längre in i byggnaden. Måtten framgår av ritningen i bilaga 5.

Om förvaltningsrätten ändå finner att förfrågan kan läsas på det sätt Midlanda argumenterar för är förfrågan otydligt formulerad och strider mot transparensprincipen eftersom ett annat motstridigt svar lämnats på Assa Abloys fråga. Förfrågan har alltså varit otydlig avseende minimihöjdmått. Midlanda har angett ett minimihöjdmått om 11,45 meter och Assa Abloy har därför utgått från det. Assa Abloy hade kunnat offerera ett lägre pris om det klargjorts att minimihöjdmått på 10,0 meter accepterades. Assa Abloy har därför under alla förhållanden lidit skada till följd av Midlandas överträdelse av transparensprincipen. Eftersom överträdelsen avser ett fel i upphandlingens konkurrensuppsökande skede är rättelse inte möjlig utan upphandlingen måste göras om.

Midlanda bestrider bifall till ansökan och anför i huvudsak följande. Assa Abloy har inte visat att upphandlingen genomförts i strid med LOU eller att Assa Abloy har lidit eller riskerar att lida skada till följd av de påstådda bristerna. Beyron har offererat en port med en höjd på 11,7 meter och har följt kraven avseende höjder i bilaga 5, relationshandlingar, där det framgår att nedre höjd är 10 meter. Assa Abloy har under upphandlingen frågat om porthöjden då de inte klarade portmåttet om 11,7 meter och de fick då godkänt på ett portmått om 11,45 meter. Det svaret innebär inte att bilaga 5 kan undantas.

Ritningarna har bifogats där måttet om 10 meter framgår. Befintlig port mättades vidare när Assa Abloys konsult var på plats. När Assa Abloy upptäckte att de inte klarade befintlig porthöjd frågade de om det var möjligt att leverera en port med lägre höjd än den befintliga och Midlanda gick med på det. Assa Abloy hänvisar endast till frågan och inte till ska-kravet. Utvärderingen har varit korrekt och det mest fördelaktiga anbudet lades av Beyron.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Bestämmelser

Upphandlande myndigheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Upphandlingar ska vidare genomföras i enlighet med principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet (4 kap. 1 § LOU).

Om den upphandlande myndigheten har brutit mot någon av de grundläggande principerna i 4 kap. 1 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts (20 kap. 4 och 6 §§ LOU).

Utredningen i målet

I upphandlingsdokumenten anges i Teknisk specifikation bilaga nr 3 "Krav på port" i ett antal punkter. I dessa punkter anges inte några storleksmått på porten. I upphandlingsdokumenten finns dock bilagor med ritningar innehållande mått för den aktuella hangarporten. I den tekniska specifikationen anges att dessa ritningar är byggnadsritningar från när anläggningen byggdes 1988 och att vissa ändringar och justeringar kan ha skett. Därför ska entreprenören innan tillverkning kontrollmäta alla mått på plats.

I frågor i e-Avrop har följande fråga publicerats:

Är det befintlig fri öppning, bredd och höjd eller befintliga totalmått (avstånd mellan golv och befintligt infästningsstål) som vi ska offerera?

Svaret som publicerats lyder:

Anbudena ska avse montage i befintlig portomfattning (stål).

Om porten i väsentlig omfattning minskar portöppning i höjded kommer detta att påverka möjligheten att använda offererad produkt.

Uppfälld port ska ha ett minimihöjdmått på 11,45m.

Förvaltningsrättens bedömning

En förutsättning för att förvaltningsrätten ska besluta om åtgärder enligt LOU är att den upphandlande myndigheter har brutit mot någon bestämmelse i lagstiftningen eller någon av de gemenskapsrättsliga bestämmelserna som bär upp denna lagstiftning samt att den som begär omprövning lidit eller i vart fall riskerat att lida skada av den upphandlande myndighetens brott mot LOU. Förvaltningsrättens prövning är begränsad till vad sökanden har anfört till stöd för sin talan (jfr rättsfallet RÅ 2009 ref. 69).

Assa Abloy har anfört att Beyrons anbud inte uppfyller ställda krav vad avser storlek (höjd) på offererad hangarport, då Beyrons offererade port endast är 10 meter hög. Assa Abloy menar att det är ett obligatoriskt krav att porten i vart fall måste ha fri höjd om 11,45 meter i enlighet med vad Midlanda uppgett i svar på fråga. Midlanda har invänt mot detta och anfört att Beyron offererat en port med en höjd på 11,7 meter och att de följt kraven enligt bilaga 5 där det framgår att nedre höjd är 10 meter. Midlanda har vidare anfört att Assa Abloy ställt en fråga om porthöjden under upphandlingen och att Assa Abloy fick ett godkännande på ett portmått om 11,45 meter men att detta inte innebar att bilaga 5 undantas.

Assa Abloy har vidare anförts att kravet på hangarportens storlek är otydligt utformat och att det påverkat Assa Abloys möjlighet att lämna sitt mest konkurrenskraftiga anbud.

Av principen om likabehandling följer att anbudsgivarna ska ges lika möjlighet att utarbeta sina anbud och att de ska behandlas lika när anbuden prövas av den upphandlande myndigheten. Upphandlingsdokumenten ska vara utformade så att alla rimligt informerade och normalt omsorgsfulla leverantörer kan tolka informationen på samma sätt. Varje leverantör ska därmed med utgångspunkt i upphandlingsdokumentet kunna bilda sig en uppfattning av möjligheterna att lämna ett konkurrenskraftigt anbud. Höga krav bör ställas på noggrannhet, tydlighet och transparens i alla delar av ett upphandlingsdokumentet, även om mindre brister och oklarheter får godtas. De skiftande förhållanden som förekommer i det ekonomiska livet gör att även upphandlingsdokument och utvärderingsmodeller som inte är optimalt utformade får godtas under förutsättning att de principer som bär upp LOU och EU-rätten inte träds för när (jfr rättsfallet RÅ 2002 ref. 50).

Den i målet aktuella upphandlingen avser upphandling av en hangarport. Förvaltningsrätten konstaterar att de enda mått som anges vad gäller efterfrågad hangarport är de som framgår av ritningar i upphandlingsdokumentet och det mått som Midlanda angett i publicerat svar på en fråga ställd i e-Avrop. I ritning över hangarens framsida anges både måttet 11,7 meter och måttet 10,0 meter avseende avståndet mellan golv och tak. Av ritning över hangarens sidofasader samt av ritning över hangarens invändiga utformning framgår att hangaren är högre vid öppningen och att takhöjden en bit in i hangaren minskar till 10 meter. I den tekniska specifikationen anges vidare att de mått som finns på ritningarna inte kan tas för givna utan att kontrollmätning på plats måste ske innan tillverkning.

Förvaltningsrätten konstaterar vidare att Beyron i sitt anbud, som efter utvärdering antogs av den upphandlande myndigheten, angett öppningsmått 10 meter på höjden, och i den tekniska specifikationen över offererad port angett storleken på porten till 11,7 meter hög.

Under anbudstiden har Assa Abloy dock ställt en fråga om det är befintlig fri öppning eller befintliga totalmått (avstånd mellan golv och befintligt infästningsstål) som ska offereras. Midlanda som svar på frågan angett bl.a. att ”Uppfälld port ska ha ett minimihöjdmått på 11,45 m.” Frågan och svaret har publicerats och utgör en del av det upphandlingsdokument som finns tillgängligt och intresserade leverantörer förväntas ta del av. Det svar som Midlanda publicerat under anbudstiden anger således ett minimihöjdmått för uppfälld port. Förvaltningsrätten anser att Assa Abloy haft fog för att tolka svaret som att det som efterfrågas är en port vars nederkant medför minst 11,45 meter fri höjd då porten är uppfälld. Eftersom en port vars nederkant i uppfällt läge medför fri höjd om endast 10 meter i själva verket accepterades framstår upphandlingsdokumentet som otydligt i denna del. Denna otydlighet i fråga om efterfrågad ports mått har medfört att Assa Abloy i vart fall riskerat att lida skada. Mot denna bakgrund finns det grund för ingripande mot upphandlingen. Eftersom bristen i fråga om transparens är hänförlig till upphandlingsdokumentens utformning och således till det konkurrensuppsökande skedet finner förvaltningsrätten att upphandlingen ska göras om.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1C LOU).

Lina Bergkvist
förvaltningsrättsfiskal

Målet har föredragits av föredragande juristen Gunilla Lavås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens avgörande ska skriva till Kammarrätten i Sundsvall. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.** Adressen till förvaltningsrätten framgår av avgörandet.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av avgörandet. Om avgörandet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när det kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag som avgörandet meddelades. För offentlig part räknas tiden för överklagande alltid från den dag avgörandet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

Prövningstillstånd i kammarrätten

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens avgörande fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Överklagandets innehåll

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person- eller organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Även adress och telefonnummer till arbetsplatsen ska anges, samt eventuell annan adress där klaganden kan nås för delgivning.

Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-post-adress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges.

Om samtliga ovan nämnda person- eller adressuppgifter har lämnats tidigare i målet och fortfarande är aktuella behöver de inte uppges igen. Om någon uppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. uppgift om det avgörande som överklagas – förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för avgörandet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens avgörande som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Forts. nästa sida

Avtal före laga kraft i vissa mål

I vissa mål får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens avgörande har löpt ut. Detta gäller mål om överprövning enligt

- lagen (2007:1091) om offentlig upphandling,
- lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster,
- lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet,
- lagen (2016:1147) om upphandling av koncessioner,
- lagen (2016:1145) om offentlig upphandling, eller
- lagen (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna

I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan fyra förstnämnda lagarna och i 20 kapitlet i de två sistnämnda lagarna.

Ytterligare information

Behöver ni fler upplysningar om hur man överklagar kan ni vända er till förvaltningsrätten.

